

[Undervisningsministeren.]

med at leve under i de Maaneder, det maatte vare, indtil vi naar den endelige Ordning.

Frede Nielsen: Jeg forstaaer af det, der er sagt, at det ikke var rigtigt at sige, at Ansvar for Lovforslagets sene Fremkomst udelukkende hviler hos den daværende Undervisningsminister. Jeg forstaaer, at Ministeren deler det med Dansk Samling. Jeg har faaet det paagældende Ministermøde refereret saadan, at der ingen endelig Afgørelse blev truffet, og at Sagen ikke blev forfulgt af Ministeren. Jeg tror dog, at der forelaa i hvert Fald en svag Mulighed for, at de Vanskeligheder, der blev peget paa, kunde have været bortelimineret. Forholdet var det, at Kommissionen over for Ministeriet stærkt havde understreget Nødvendigheden af, at der handlede meget hurtigt. Ærede Medlemmer vil kunne se det i Lovforslagets Bemærkninger. Det blev sagt den ene Gang efter den anden fra Kommissionens Side, at der i denne Sag maatte handles meget hurtigt. Derfor beklager jeg, at det ikke af den daværende Minister blev undersøgt, om der var Muligheder for at fjerne de Vanskeligheder, der hindrede, at Forslaget kom frem dengang. Det siges endog i Bemærkningerne til Lovforslaget: „Det tysksprogede Skolevæsen ligger nemlig for Tiden i fuldstændig Opløsning.“ Under de Forhold havde det været ønskeligt, om man havde forsøgt alle Muligheder for at faa dette Forslag presset frem. Jeg beklager ligesom den højtærede Undervisningsminister, at Dansk Samling har lagt sig saa stærkt paa dette Spørgsmaal. Jeg mener, at den økonomiske Undersøgelse af Skolernes Forhold maatte kunne staa som en Sag for sig.

Hvad angaar Tidspunktet, gør jeg opmærksom paa, at hele Kommissionen jo har tiltraadt, at Tidspunktet i hvert Fald udtrykkeligt nævnes i Bemærkningerne. Jeg ved meget vel, at der var dem inden for Kommissionen, der ikke var enige med Flertallet om, at denne Dag skulde være Skæringsdagen, men i hvert Fald har det meget store Flertal ønsket en overordentlig kort Overgangstilstand og har været enigt om at fastsætte den 1. April 1946 som Dagen.

Nu forstaaer jeg, at det ærede Medlem Hr. Hvidberg paa sit Partis Vegne er glad ved, at der ikke er nævnt noget bestemt Tidspunkt, thi, sagde det ærede Medlem, Sagen kan ikke ligge klar til den 1. April,

og han tilføjede, at det vilde ogsaa være af Interesse at afvente Udviklingen i Sydslesvig. Det sidste mener jeg kan ikke spille ind her. Ingen kan i Dag sige noget som helst om, hvordan det gaar i Sydslesvig; der kan gaa Aar, inden Forholdene i Sydslesvig er afklaret, og vi kan efter mit Skøn ikke vente med den endelige Ordning af Forholdene i Nordslesvig, indtil Forholdene i Sydslesvig er afklaret. Hvis det gik efter det ærede Medlems Udtalelser, der jo fik Tilslutning fra visse andre Sider, vilde det betyde, at Forholdene fremdeles bliver flydende i Sønderjylland. Det vilde betyde en midlertidig Ordning af en betydelig Varighed, og det maatte jeg meget beklage. De, der kender noget til Forholdene og til Stemningen dernede, ved, at hvis den Ordning løber videre i lang Tid, gør vi meget stor Skade. Tyskerne vil være ude af Stand til at faa Orden paa deres Ting, men navnlig vil det være til meget stor Skade for den danske Skole. Alle, der har Berøring med den danske Skole i Sønderjylland, ved, at Længselen efter en fast Ordning kommer til Udtryk den ene Gang efter den anden. Jeg glæder mig over, at den højtærede Minister bebuder, at vi ogsaa kan tale nærmere om dette Spørgsmaal i Udvalget, og det maa jeg paa mit Partis Vegne ogsaa forbeholde mig. Vi fra vor Side vil sætte meget ind paa, at det Tidspunkt kan blive fastsat. Jeg forstaaer udmærket godt, at det er en ganske overordentlig kort Frist, jeg kan godt se det noget mærkelige i, at vi har en Overgangsordning af saa kort Varighed, men jeg kan ikke se andet, end at det maa være nødvendigt saa hurtigt som muligt at komme til en Klaring af Skoleforholdene i Sønderjylland. Og det er jo ikke saadan, at dette Spørgsmaal vil komme overraskende for det tyske Mindretal. Lige siden Kapitulationsdagen er det blevet sagt og skrevet mange Gange fra dansk Side og understreget, saadan at enhver var klar over, at det store Flertal holdt paa en meget kortvarig Ordning og den endelige Ordning gennemført snarest muligt. Der er ogsaa en Mængde, der vender sig mod en Overgangsordning i det hele taget og kræver den endelige Ordning gennemført hurtigst muligt.

Jeg forstaaer ikke rigtigt, at det ærede Medlem Hr. Appel vendte sig mod Tilsyn med Hjemmeundervisningen. Det Krav, som ligger i Forslaget her, og som jeg ogsaa kom ind paa, gælder ikke Hjemmeundervisningen frem i Tiden; det er den Hjemmeundervisning, der nu er Tale om, fordi den har taget det Omfang den har, saa at den